

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset Havrevænget 2021

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I vuggestuen har vi gennem det seneste år haft særligt fokus på struktur og voksenorden. Hvordan vi rammesætter, strukturerer og tilrettelægger dagen fra morgenstunden og frem til lukning, så vi skaber en tryk og udviklende hverdag for børnene. Vi har valgt at have særligt fokus på to forskellige situationer. Dels uroen blandt børnene om morgenen over den strøm af mennesker, der var på vej til det ene og det andet – en uro der ikke blev mindre udtalt i forbindelse med, at coronarestriktionerne kom til. Og dels måltidskulturen på Søhestestuen, som gav anledning til uro blandt børnene på grund af manglende genkendelighed.

Vi er pt ved at udarbejde og skriftliggøre samme struktur og voksenorden for resten af dagen og synliggøre den for hele personalet. Målet er først dialog omkring rutiner og rutinepædagogik, og herefter skriftliggørelse. Vi skal alle kende årsagen til, at vi gør, som vi gør og vi skal dokumentere og evaluere vores praksis i forhold til, hvad der er velfungerende, og hvor der er behov for justeringer.

I børnehaven har vi haft særligt fokus på garderobesituationen, som oplevedes både forvirrende og med højt støjniveau. På grund af manglende kommunikation mellem de voksne i afdelingen, kunne alle tre børnegrupper sendes i garderoben samtidig, hvilket var uhensigtsmæssigt. Vi observerede hinanden og børnene og justerede de voksnes handlinger, så børnene nu sendes i garderoben efter en forudbestemt plan. Dette har givet mærkbart færre konflikter og lavere støjniveau og resulteret i, at garderoben er blevet et læringsmiljø, hvor børn har mulighed for bl.a. at øve sig i selvhjulpethed sammen med en nærværende voksen.

I børnehaven har vi endvidere haft fokus på rammerne for sovebørn. Den stue, som tidligere var udnævnt til sovebørn, fungerede ikke efter hensigten af flere årsager. Dels havde børnene på stuen på daværende tidspunkt brug for ekstra tid til at afslutte måltidet, toiletbesøg m.m., inden de var klar til at gå på legepladsen. Og dels er børnehavens garderobe fysisk indrettet således, at garderobeplassen til denne stues børn har færre m² end ”makkerstuen”. Det betød, at børnene sendtes ud i små hold til garderoben – hvilket yderligere forsinkede sovebørnenes tidspunkt for søvn. Ved at ændre aftalen for hvilken stue, vi benytter

til sovebørnene skabte vi en hel anderledes ro omkring dem. Og ro omkring de andre børn, der ikke skulle skyndes på.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

For hele institutionen gælder, at vi gennem de seneste år har været udfordret på skiftende ledelse og skiftende medarbejdere. Det har betydet, at trods intentionen om etablering af systematisk evalueringskultur har arbejdet været begrænset. Ligeledes har coronarestriktionerne kompliceret afholdelse af fælles personalemøder, og vi er fortsat opdelt i 2 afdelinger hele dagen incl. møder og pauser.

Evalueringskulturen i vuggestuen er stadig i proces. Vi har benyttet "skema til handling", hvor vi har skriftliggjort de mål, vi har sat os, og dét vi gerne vil arbejde med.

I børnehaven har vi været særligt udfordret i forhold til stabilitet hos ledelse og personale. Dette har resulteret i, at vi overvejende har evalueret og justeret via løbende dialoger med de nærmeste kolleger i dagligdagen. På de afdelingsmøder og stuemøder, der har været afholdt, har vi evalueret temaer, der har været presserende på daværende tidspunkter, og praksis er tilrettet i forhold til evalueringen.

Vi fortsætter arbejdet i Havrevænget med at skabe og opbygge en evalueringskultur, hvor målene og pædagogisk praksis bliver nedskrevet, synliggjort og evalueret. Det vil vi gøre på stuemøder og afdelingsmøder/p-møder, og vi vil øve os i at blive bedre til at prioritere møderne også i en travl hverdag. Vi vil gå mere systematisk til værks frem for ad hoc evalueringer, dog er det så vigtig en del af vores evalueringskultur, at vi også kan tage idalogen i hverdagen, når der opstår behov for dette, og at vi kan sige tingene til hinanden på en konstruktiv måde.

Når restriktionerne tillader det, vil vi igen afholde fælles personalemøder, så vi kan fortsætte opbygningen af en fælles kultur og fælles pædagogik i institution. Pt. afholdes møderne afdelingsvis hver måned af to timers varighed.

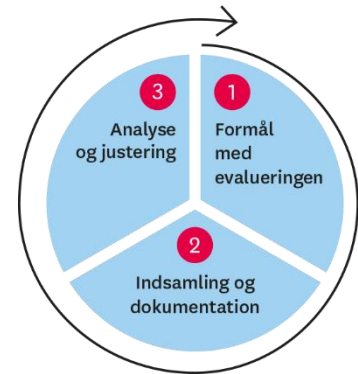
Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi har været til skrivværksted på forvaltningen med fyrtårn og leder (nu tidligere leder), hvor vi har arbejdet med praksisfortællingerne til læreplanen og efterfølgende analyse af disse.

To pædagogiske flyvere har været i institutionen og holdt oplæg på pædagogisk dag om den grundlæggende indkøring i den styrkede læreplan, så alle daværende medarbejdere fik samme grundviden. Flyverne har løbende stillet sig til rådighed for sparring til fyrtårne og leder, hvilket vi har benyttet os af.

Vi har ud fra løbende observationer i hverdagen udarbejdet de praksisfortællinger, der er beskrevet i den nye styrkede læreplan for Havrevænget. Det er to pædagoger fra vuggestuen, der har udarbejdet og analyseret praksisfortællingerne fra vuggestuen, og det er en tidligere ansat pædagog fra børnehaven, der har udarbejdet og analyseret praksisfortællingerne fra børnehaven, sammen med de pædagogiske flyvere.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

I vuggestuen har vi evalueret på voksenorden, og formålet var helt grundlæggende at finde frem til nye og mere hensigtsmæssige måder at tilrettelægge børnenes læringsmiljøer på og skabe nye handlemuligheder for de voksne i praksis. Dette foregik konkret via medarbejdernes egne praksisfortællinger blev "oversat" og analyseret af fyrtårn, hvormed det blev tydeliggjort, at vi voksne selv var medskabere af uroen.

Evalueringen foregik på et afdelingsmøde, hvor det faglige fyrtårn faciliterede processen. Der var særlig nysgerrighed omkring, hvad det er, der sker, når orden og struktur ikke overholdes. Vi havde en dialog om, hvordan det påvirker børnene, når personalet ikke overholder de nedskrevne aftaler og strukturen fraviges. Her blev det synligt, især for det faglige fyrtårn, at ikke alle havde set og forstået den udarbejdede plan, og vi blev enige om at prioritere denne kommunikation højere, og at nye kolleger sættes bedre ind i den vedtagne voksenorden.

Vi har ligeledes haft fokus på evaluering af måltidskulturen på Søhestestuen – grundet uroen under måltidet. Målet var at skabe ro omkring måltidet til gavn for børnenes trivsel og udvikling. Dette foregik ligesom ovenfor via medarbejdernes egne praksisfortællinger, der blev "oversat" af fyrtårn, hvormed det blev tydeliggjort, at uroen skyldes manglende genkendelighed, da hverken børn eller voksne havde faste pladser.

I børnehaven har vi evalueret på garderobesituationen og sovebørn. Formålet har også her været at finde frem til nye og mere hensigtsmæssige måder at tilrettelægge læringsmiljøer på og skabe nye handlemuligheder for de voksne i praksis. Eksempelvis at skabe roligere betingelser for børnene i garderoben og bedre betingelser for sovebørnene. Evalueringerne har ikke været systematiseret og er foretaget over en længere periode, men resultatet af justeringerne af praksis kan mærkes nu.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

I vuggestuen har vi primært brugt "skema til handling" som dokumentation. Derudover har vi brugt fotos og video både i forbindelse med forældresamarbejdet og som egen dokumentation for den hverdag, vi har sat op for børnene, til brug for evalueringer. Vi har gennemgået dele af videoer og fotos af børnene for tegn på læring og trivsel og på baggrund af dette evalueret vores pædagogiske praksis, hvor det har været hensigtsmæssigt.

I børnehaven har vi benyttet os af observationer af børnene i dagligdagen, fx observeret hvordan børnene har oplevet dét at være i en garderobe med mange andre børn, og dét at blive skyndet på i en travl situation. Disse observationer har vi reflekteret over og foretaget ændringer i det pædagogiske læringsmiljø til gavn for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

På et afdelingsmøde i vuggestuen faciliterede vores fyrtårn en dialog omkring strukturen. Ved at forholde os reflektivt til de tegn vores børn viste på deres oplevelse af læringsmiljøet især om morgenen, blev vi bevidste om, hvordan de rammer, vi havde sat, påvirkede børnenes læringsmiljø i negativ retning. Det samme gjorde sig gældende for måltidskulturen. Ved at evaluere og reflektere over praksisfortællinger

blev det tydeligt for os, at den manglende genkendelighed børnene oplevede ved skiftende pladser og skiftende voksne, var med til at skabe uro under måltidet.

I børnehaven har vi observeret læringsmiljøet i garderoben. Ved disse observationer er vi blevet bevidst om, at garderobesituationen ikke fungerede optimalt for alle børn. Eksempelvis har nogle børn skullet vente uforholdsvist længe fra de havde fået tøj på til den voksne var færdig med de sidste børn og kunne gå med på legepladsen. Andre børn er blevet overvældet af mængden af børn på samme sted og/eller af støjniveauet på de få m². Sammenholdt gjorde disse mange dagligdagsobservationer os klogere på børnenes læringsmiljø, og hvordan vi voksnes ageren og fastsatte struktur havde indflydelse på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Som tidligere skrevet har vi nu i vuggestuen en målrettet og aftalt struktur, frem for at aftale løbende hen over børnene. Vi har uddelegeret forskellige roller i forhold til den enkelte medarbejders mødetid. Der er en "fordyber" og en "praktiker". Fordyberen bliver siddende på gulvet og forbliver nærværende med børnene – dvs. bliver i den tilbudte aktivitet. Praktikerne er den, der modtager børnene fra forældre, eller skifter bleen – foretager det praktiske arbejde. Med denne struktur giver vi børnene den nærhed og stabilitet, de har brug for, især om morgenen, og børnene viser tegn på at være langt mere rolige og trygge nu. Når personalet møder ind, ved de, hvad de skal. Der er en klar plan og ikke for mange personaler, der går ind og ud af døren. Det betyder, at vi kan skabe ro for de børn, der er mødt ind, samtidig med at vi tager imod de børn, der kommer løbende. Det overskud, det giver personalet at kende egen rolle smitter direkte af på børnene, som oplever en rolig morgen og afleveringssituation, med rolige, nærværende voksne.

Et tydeligt tegn på at justeringerne og de konkrete tiltag er velfungerende, er færre grædende børn om morgenen. Der er flere glade forældre i døren, og vi oplever ikke længere personaler, der går forgæves til opgaver, der løses af kollega.

Mht måltidskulturen gav evalueringen anledning til at justere praksis således, at der nu er faste pladser til både børn og voksne. Vi oplever nu en ro omkring måltidet, dels fordi de enkelte børns pladser er bestemt af personalet ud fra overvejelser omkring bl.a. relationer og selvhjulpenhed. Dels gør den samme faste voksne ved bordet også børnene tryggere under måltidet, og det styrker den voksnes kendskab til det enkelte barn.

Vi er generelt opmærksomme på løbende at kigge på læringsmiljøerne, da børnegruppen forandrer sig, og evaluerer pædagogisk praksis i forhold til vores observationer. De justeringer, vi foretog, er stadig en del af vores praksis. Vi oplever også, at dét at aftalerne er skriftliggjort og ikke blot mundtlige gør, at vi lettere husker hinanden på dem, og at vi lettere kan evaluere på dem, når vi oplever at en justering af læringsmiljøet gavner børnene trivsel m.m.

Evalueringerne af sovebørn i børnehaven gav anledning til at justere på valg af sove-stue. Yderligere gav den anledning til at være nysgerrig på, hvordan personalet fordeler rollerne mellem sig. For at undgå at rollerne skulle fordeles på dagen hen over børnene, har forskellige konkrete forslag været afprøvet. Fx at det var 17'eren fra børnehaven, der har tilsynet med sovebørnene. Denne løsning var dog ikke optimal. For nuværende er det en anden medarbejder, men fortsat bestemt ud fra mødetidsskemaet, der foretager opredninger og tilsyn med børnene. Denne voksen har også andre fastlagte opgaver, mens børnene sover, og det sparer det samlede personale for at tænke over dette, og de kan i stedet fordybe sig med børnene, der er på legepladsen.

Evalueringen af sovebørn gav samtidig anledning til at genbesøge læringsmiljøet i garderoben for de resterende børn. Ved hjælp af de justeringer, der ovenfor er beskrevet, blev miljøet mærkbart forbedret for de børn, der skulle på legepladsen efter frokost. Der er mere voksenkontakt med det enkelte barn, og børnene har i højere grad mulighed for at øve sig i at tage tøj og sko på i eget tempo. Resultatet kan mærkes på færre konflikter, gladere børn i garderoben og voksne, der kan fordybe sig med børnene uden afbrydelser.

For begge afdelinger har det været vigtigt at have en dialog omkring det læringsmiljø, vi tilbyder børnene – hvad er det, børnene skal lære og udvikle i vores daginstitution. Kommunikation, skriftliggjorte aftaler, løbende evalueringer og justeringer og at prioritere at afholde de planlagte møder er nøgleordet for, at vi kan fortsætte den udvikling, vi har sat i gang.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Vi har evalueret forældrenes inddragelse på områdebestyrelsesmødet d. 27. maj 2021.

Alle børnehuse i området har forældreråd. Det er her – tæt på kerneopgaven – at størstedelen af inddragelsen omkring udarbejdelsen samt evalueringen er foregået.

I områdebestyrelsen har vi på enkelte møder haft temaer fra den styrkede læreplan med for at få input. områdebestyrelsen har været inddraget i udviklingen af de overordnede rammer for dagtilbuddene. Fx ved hjælp af høringssvar ift. budgetter, styrelsesvedtægter, dialogmøder med politikere.

I vores pædagogiske handleplan skal vi have fremskrevet samarbejdet med områdebestyrelsen. Det skal fremgå, hvordan bestyrelsen inddrages samt bidrager til udviklingen af områdets overordnede pædagogiske samt læringsmiljø.

Det har i ledergruppen fået os til at evaluere på, hvordan dagsordenen til områdebestyrelsesmøder bidrager og lægger op til udveksling af erfaringer fra den pædagogiske praksis i de enkelte børnehuse.

Det skal drøftes i områdebestyrelsen, hvordan de med et forældreperspektiv kan inddrages og bidrage til fortsat udvikling.

Forældrebestyrelsen har løbende været inddraget via fast punkt på dagsordenen på deres møder. Der har været fokuseret på enkelte emner, fx forældreinddragelse, og bestyrelsen har løbende været inviteret til dialog. Evaluering foretages på bestyrelsesmødet i slutningen af maj 2021.

Forældrerådet har regelmæssigt være inddraget i forbindelse med forældrerådsmøderne. Ved konkrete emner har forældrerådet været taget med på råd, og forældrerådet inddrages ligeledes i sager om ændringer og justeringer af daglig praksis, herunder fx i forbindelse med corona. Repræsentanter fra forældrerådet har deltaget aktivt i ansættelsesudvalg ved ledige stillinger, både lederstilling og pædagogstillinger.

Ledelsen har løbende dialog med formanden for forældrerådet. Forældrerådet har rejst ønske om et årshjul for institutionen, hvilket er implementeret.

På forældrerådsmødet den 12. maj 2021 drøftede vi forældrerådets oplevelse af at have følt sig inddraget i ændringer og justeringer af den daglige praksis. Forældrerepræsentanterne var enige om, at de var blevet involveret, taget med på råd og inddraget i relevante sager – men også at samarbejdet til dels havde været udfordret i kraft af skiftende ledelse.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi vil i vuggestuen fortsætte arbejdet med voksenorden. Vi vil arbejde med at rammesætte eftermiddagen på samme måde som morgen og formiddag, således at vi har en fuld struktureret dag for børnene. Her skal vi i dialog om, hvad børnene skal tilbydes, hvad vi ønsker at udvikle hos børnene og hvordan vi placerer os bedst, så børnene tilbydes aktiviteter hele dagen og får det bedste læringsmiljø. Vi vil ligeledes bestræbe os på at blive bedre til at informere nye kolleger og færdiggøre udarbejdelsen af en guide til de praktiske gøremål.

Vi vil i børnehaven fortsætte arbejdet med strukturen i dagligdagen eksempelvis formiddagsmaden, der indtages på stuerne. Vi vil også arbejde mere målrettet med læringsmiljøernes indflydelse på børnekulturen og børnenes dannelse samt børneperspektiver. Vi har ikke lagt os fast på konkrete tiltag eller metoder endnu.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

For hele institutionen gælder at vi skal have etableret en systematisk evalueringskultur. Af forskellige årsager har vi benyttet os af ad hoc evalueringer i løbet af dagen med de nærmeste kolleger, uden altid at have fået inddraget alle relevante aktører. Evalueringer skal fremover systematiseres og sættes på dagsordenen, så justeringer kan foretages på et oplyst grundlag.

Vi er netop gået fra at afholde p-møder/afdelingsmøder hver anden måned til at holde det månedligt, hvilket vi fortsætter med. Stuemøder skal ligeledes prioriteres – disse skal afholdes stuevis på skift hver uge.

For vuggestuens vedkommende gælder, at vi i højere grad benytter os af ”skema til handling”, når vi starter en ny målsætning.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi betragter vores arbejde inden for det seneste år omkring struktur og voksenorden som fundamentet for, at vi kommer i mål med vores pædagogiske læreplan. Voksenorden, velfungerende struktur, løbende evalueringer, bedre kommunikation og stabil ledelse/personalegruppe er dét fundament alt andet skal hvile på – og dét der skal skabe velfungerende pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.

Dette har vores største fokus og ændringer og justeringer af den skriftlige læreplan vil ske i takt med, at vi sammen opbygger og konsoliderer dette fundament.